15. 3. 2012

ID: 81289

Nabídka převzetí

Byl-li návrh podle § 183c odst. 5 obch. zák. podán akcionářem poté, kdy již bylo návrhem jiného akcionáře řízení ve věci stejné nabídky převzetí zahájeno (ale dříve, než bylo pravomocně skončeno), je nutno tento další návrh považovat za přistoupení k prvnímu řízení. Předpokládal-li totiž obchodní zákoník v citovaném ustanovení, že základ nároků všech dotčených osob bude vyřešen v jednom řízení, je nutné i všem pozdějším navrhovatelům, kteří se doplacení rozdílu v souladu s tímto ustanovením domáhají u soudu, umožnit plné uplatnění jejich procesních práv, včetně práva vyjádřit se k návrhům na důkazy a ke všem důkazům, které byly provedeny (§ 123 o. s. ř.). To je možné pouze tehdy, jsou-li se účastníky prvního řízení, v němž budou důkazy k prokázání základu jejich nároků prováděny.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 534/2011, ze dne 24.1.2012)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci navrhovatelky P., a. s., se sídlem v P., zastoupené JUDr. J. G., advokátem se sídlem v P., za účasti společnosti W. F., a. s., se sídlem v Č.B., zastoupené JUDr. J. B., advokátem se sídlem v Č.B., o zaplacení 706.090,- Kč s příslušenstvím, vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 33 Cm 163/2008, o dovolání navrhovatelky proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. července 2010, č. j. 7 Cmo 255/2009-159, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením změnil odvolací soud rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 12. března 2009, č. j. 33 Cm 163/2008-121 tak, že zamítl návrh na zaplacení 706.090,- Kč s příslušenstvím, jakožto dorovnání ceny akcií v souvislosti se zánikem společnosti L. s. Hradec Králové, a. s., která byla právní předchůdkyní společnosti W. F., a. s. (dále jen „právní předchůdkyně“) přechodem obchodního jmění na hlavního akcionáře (výrok I.) a rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů (výrok II.).

Odvolací soud uzavřel, že v projednávané věci nelze analogicky aplikovat ustanovení § 183k odst. 3 obchodního zákoníku (dále též jen „obch. zák.“), jak dovozovala odvolatelka, neboť toto ustanovení se týká výkupu účastnických cenných papírů podle § 183i a násl. obch. zák. (tzv. squeeze-out), nikoli postupu podle § 220p obch. zák. Navrhovatelka ani netvrdila, že by v prekluzivní dvouměsíční lhůtě uvedené v § 220p odst. 4 obch. zák. podala u soudu návrh na „dorovnání protiplnění“. V důsledku toho došlo k zániku jejího práva domáhat se u soudu přezkoumání výše „protiplnění“ v penězích a přiznání práva na dorovnání již poskytnutého „protiplnění“ v souvislosti s přechodem obchodního jmění na hlavního akcionáře. Navrhovatelka podle odvolacího soudu nemůže ve smyslu ustanovení § 220k odst. 5 obch. zák. „těžit z dobrodiní“ jiného soudního rozhodnutí, tj. rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové, č. j. 38 Cm 111/2005-239 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze č. j. 7 Cmo 164/2007-284 a předpokládat závaznost práva na „dorovnání“ i pro ostatní akcionáře, když návrh v této věci soud zamítl proto, že po jeho podání „žalovaná společnost“ požadovanou částku navrhovateli dobrovolně zaplatila. Soud tedy nerozhodoval „o základu přiznaného práva“, nezabýval se přiměřeností poskytnutého „protiplnění“ ani správností výše v návrhu nárokovaného „dorovnání“ a nejde tudíž o rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 220k odst. 5 (a § 220p odst. 4 obch. zák.).

Proti rozhodnutí odvolacího soudu podala navrhovatelka dovolání, v němž co do přípustnosti

odkázala na ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř., co do důvodu na ustanovení § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.

Dovolatelka namítá, že Krajský soud v Hradci Králové v rozsudku ze dne 1. února 2007, č. j. 38 Cm 111/2005-239 rozhodl „o základu přiznaného práva“ a zabýval se přiměřeností poskytnutého protiplnění i správností výše dorovnání nárokovaného společností M. holding, a. s. jako menšinového akcionáře téže zanikající společnosti. Dovolatelka odkazuje na usnesení Vrchního soudu v Praze č. j. 7 Cmo 164/2007-284, který v odůvodnění uvádí, že pokud „žalovaná společnost v průběhu řízení před soudem prvního stupně doplatila navrhovatelce žalobním návrhem uplatňovanou částku včetně požadovaného úroku z prodlení, pak tímto žalovaná podle ustanovení § 323 odst. 2 obch, zák. uznala žalobou uplatněné právo na dorovnání, když placení úroků se považuje za uznání závazku ohledně částky, z níž se úroky platí“. Dovolatelka uzavírá, že Vrchní soud v Praze považoval toto uznání původního žalovaného „dorovnání“ za dostatečné, aby se svého práva na „dorovnání“ mohli domáhat i ostatní akcionáři ve smyslu § 220p odst. 4 ve spojení s ustanovením § 220k odst. 5 obch. zák.

Dovolatelka svůj nárok na doplacení „dorovnání“ uplatnila až poté, co bylo pravomocně rozhodnuto o přiznání „dorovnání“ společnosti M holding, a. s., minoritnímu akcionáři zanikající společnosti a z tohoto důvodu podávala žalobu na doplacení „dorovnání“ v obecné čtyřleté promlčecí lhůtě v souladu s ustanovením § 397 obch. zák. a její právo na jeho doplacení nezaniklo v dvouměsíční prekluzivní lhůtě ve smyslu ustanovení § 220p odst. 4 obch. zák.

Proto dovolatelka navrhuje, aby dovolací soud zrušil napadené rozhodnutí odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

W. F., a. s. se ve vyjádření k dovolání plně ztotožňuje se závěry odvolacího soudu.

Dovolání je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. pro řešení otázky, zda lze za rozhodnutí, kterým se akcionáři přiznává právo na přezkoumání přiměřeného vypořádání (§ 220p odst. 2 obch. zák.) a které je pro nástupnickou společnost co do základu přiznaného práva závazné i vůči ostatním akcionářům ve smyslu ustanovení § 220k odst. 5 a § 220p odst. 4 obch. zák., považovat rozhodnutí, kterým soud zamítl návrh jiného akcionáře na přiznání přezkoumání přiměřeného vypořádání proto, že hlavní akcionář tomuto akcionáři požadované vyrovnání před rozhodnutím soudu prvního stupně ve věci, zaplatil.

Vzhledem k datu rozhodnutí o převodu obchodního jmění na hlavního akcionáře, posuzoval Nejvyšší soud věc podle obchodního zákoníku ve znění účinném do 28. září 2005.

Podle § 220k odst. 1 a 2 obch. zák. platí, že není-li výše vypořádání uvedená ve smlouvě o převzetí obchodního jmění přiměřená, má každý z akcionářů zúčastněné společnosti vůči hlavnímu akcionáři právo na přezkoumání výše vypořádání v penězích (odstavec 1). Soudní rozhodnutí, kterým se akcionáři přiznává právo na dorovnání přiměřeného vypořádání, je pro nástupnickou společnost co do základu přiznaného práva závazné i vůči ostatním akcionářům (odstavec 2). Podle ustanovení § 220p odst. 4 obch. zák. pak platí, že ve smlouvě o převzetí obchodního jmění musí být menšinoví akcionáři upozorněni na to, že mají právo na vypořádání v penězích a právo žádat o přezkoumání výše vypořádání v penězích, s tím, že toto právo mají, i když na valné hromadě budou hlasovat pro smlouvu o převzetí obchodního jmění, a že je mohou uplatnit ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy se zápis převodu obchodního jmění do obchodního rejstříku stane účinným vůči třetím osobám.

Právo domáhat se přezkoumání přiměřeného vypořádání soudem tedy může v zákonem stanovené lhůtě uplatnit u soudu každý akcionář zúčastněné společnosti. Neučiní-li tak, sám zanedbal ochranu svých práv, ač mu k jejich ochraně zákon poskytl dostatečný prostor. Na tom nic nemění to, že ustanovení § 220k odst. 5 obch. zák. rozšiřuje účinky rozhodnutí, kterým soud přezkoumal výši

přiměřeného vypořádání k návrhu kteréhokoli akcionáře i na ostatní akcionáře.

Předpokladem pro to, aby se akcionáři, kteří neuplatnili v zákonem stanovené lhůtě právo na přezkoumání vypořádání v penězích, mohli pomoci doplacení poskytnutého vypořádání na základě rozhodnutí soudu v řízení vedeném na návrh jiného akcionáře, tedy je, aby soud v takovém řízení posoudil, zda bylo poskytnuté vypořádání přiměřené. Zaplatil-li v průběhu takového jiného řízení hlavní akcionář navrhovateli vypořádání v požadované výši, nevypovídá to nic o tom, zda byla požadovaná výše vypořádání přiměřená, či nikoli, neboť soud se – vzhledem k tomu, že hlavní akcionář dobrovolně poskytl požadované plnění – posouzením toho, zda jde o vypořádání přiměřené, zabývat nemohl. Neuplatnil-li tedy navrhovatel v zákonem stanovené lhůtě právo na přezkoumání vypořádání v penězích (a nepřezkoumal-li soud věcně výši přiměřeného vypořádání na návrh jiného akcionáře), nemůže se domáhat doplacení vypořádání ve výši, ve které je hlavní akcionář zaplatil jinému akcionáři, aniž mu tuto povinnost založilo pravomocné rozhodnutí soudu; to platí bez ohledu na to, zda žádný akcionář nepodal návrh na přezkoumání výše přiměřeného vypořádání, nebo zda takový návrh sice podal, ale vzal jej zpět anebo zda soud zamítl jeho návrh proto, že hlavní akcionář požadované vypořádání dobrovolně doplatil.

Pro úplnost je třeba dodat, že jak již Nejvyšší soud uzavřel v usnesení ze dne 10. dubna 2008, sp. zn. 29 Cdo 1019/2006, ve vztahu k ustanovení § 183c odst. 5 obch. zák. (podle kterého platilo, že soudní rozhodnutí, jímž se přiznává právo na doplacení rozdílu mezi cenou uvedenou v nabídce převzetí a přiměřenou cenou, je co do základu přiznaného práva pro navrhovatele závazné i vůči ostatním osobám, které nabídku převzetí přijaly), podá-li osoba uvedená v § 183c odst. 5 obch. zák. návrh na doplacení rozdílu mezi cenou, uvedenou v nabídce převzetí, a cenou přiměřenou až poté, kdy již nabylo právní moci rozhodnutí, jež jinému navrhovateli přiznává ve vztahu ke stejné nabídce převzetí právo na doplacení tohoto rozdílu, musí soud při určení výše doplatku vycházet z přiměřené ceny připadající na jeden cenný papír určené v tomto pravomocném rozhodnutí.

Je-li však návrh podle § 183c odst. 5 obch. zák. podán akcionářem poté, kdy již bylo návrhem jiného akcionáře řízení ve věci stejné nabídky převzetí zahájeno (ale dříve, než je pravomocně skončeno), je nutno tento další návrh považovat za přistoupení k prvnímu řízení. Předpokládá-li totiž obchodní zákoník v citovaném ustanovení, že základ nároků všech dotčených osob bude vyřešen v jednom řízení, je nutné i všem pozdějším navrhovatelům, kteří se doplacení rozdílu v souladu s tímto ustanovením domáhají u soudu, umožnit plné uplatnění jejich procesních práv, včetně práva vyjádřit se k návrhům na důkazy a ke všem důkazům, které byly provedeny (§ 123 o. s. ř.). To je možné pouze tehdy, stanou-li se účastníky prvního řízení, v němž budou důkazy k prokázání základu jejich nároků prováděny.

Uvedené závěry se obdobně uplatí i ve vztahu k ustanovení § 220k odst. 5 obch. zák.

Protože se dovolateli prostřednictvím uplatněných dovolacích důvodů správnost právního posouzení věci odvolacím soudem zpochybnit nepodařilo, Nejvyšší soud dovolání podle ustanovení § 243b odst. 2 věty první o. s. ř. zamítl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Majetková podstata (exkluzivně pro předplatitele)
- Náhrada škody (exkluzivně pro předplatitele)
- Náhrada škody zaměstnancem
- Náklady řízení (exkluzivně pro předplatitele)
- Zajištění dluhu (exkluzivně pro předplatitele)
- Způsobilost být účastníkem řízení (exkluzivně pro předplatitele)
- Náhrada škody
- Katastr nemovitostí
- Insolvence a SJM
- Vedlejší účastník
- Plat